

Cyklus: Keby láska ...

Vitalij Olijnik

1. časť: Vzorec lásky

Vítam vás na ôsmych večeroch pre rodinu, ktoré sú zjednotené pod názov Keby Láska ...

Dnes máme prvú tému, ktorá sa volá Vzorec lásky. A v tomto vzorci môžete vidieť na obrazovke 3 cudzie slová: Eros, Filia a Agapé. Niektoré z týchto slov sa už dostali slovnej zásoby rusky hovoriacich ľudí. A dnes budeme hovoriť o tom, ako je vo Svätom Písme, v Biblii ukázaný vzorec lásky v kontexte týchto troch veľmi dôležitých slov.

No na úvod, keď prišli búrlivé 90-te roky v našej krajine, určite si niekto z vás bude pamätať, ako sa objavili žuvačky zo série Láska je ... Pamätáte sa? A tam boli definície lásky, ktoré boli často zaujímavé a hlboké, bystré a skoro umelecké diela.

Napríklad, na obrázku vidíte: Láska je slepá. A sú nakreslení on a ona so zatvorenými očami a je tam tabuľka, ktorá hovorí: nebezpečenstvo. No oni sú slepí, oni ju nevidia. A naozaj, zaľúbení sa často podobajú na dvoch slepých, ktorí nemôžu vidieť objektívnu realitu, o ktorej ich okolie nepochybuje, že naozaj je.

Ešte jedna definícia: láska je objavenie toho špeciálneho človeka, ktorého chceš rozčuľovať po celý zvyšok života. Všetok dobrý? Láska je schopnosť nájsť človeka, ktorý bude trpieť tvoje výčiny, výstrelky do konca svojho života.

A tu je ešte jedna lahôdka z tejto rady žuvačiek. Láska je obeť. Kto by mohol vysvetliť, aká obeť tu má byť prinesená. Kam mladá žena volá svojho priateľa? Do obchodného centra. A kam chce ísť on? Na štadión. A zobrať svoju milovanú priateľku a ísť s ňou do obchodného namiesto toho, aby išiel na štadión s priateľmi, to je obeť. Láska sa naozaj obetuje.

Pozrieme sa ešte na jednu definíciu: Láska je plánovanie medového mesiaca. Povedzte, kam ťahá ju? Kde chce ona stráviť medový mesiac? V Paríži. A on? Na horách. A oni sa po prvý krát stretávajú s tým, že túžby zaľúbených sa nie vždy zhodujú. Budú sa musieť učiť prijímať jeden druhého a robiť kompromisy.

Ešte jedna definícia z tejto série: Láska je to, čo z teba robí marionetku. Robí z teba bábkou na nitkách, ktorú môže ľahko ovládať ten, do koho si zaľúbený a toto, žiaľ, ľudia často využívajú. Keď vieš, že sa niekto zaľúbil po uši, vtedy sa dajú aj peniažky vyťahovať, možno ním ešte inak manipulovať, a naozaj sa často stáva, že zaľúbený človek sa stáva marionetkou.

No, všetko to boli vtipy, neseriózne definície, nezbednosť, hoci mnohé z tých definícií minimálne pohnú človeka, aby sa zastavil a zamyslel sa.

Teraz sa pozrieme na niečo oveľa serióznejšie. Poéziu. Básnici veľmi veľa napísali o láske. Téma lásky sa fakticky považuje za hlavnú tému v poézii. A samozrejme, že v dedičstve ruskej klasickej i súčasnej poetickej literatúry je veľmi veľa príkladov, ktoré rôzne odhaľujú podstatu lásky.

Podme sa pozrieť napríklad na báseň Antona Delviga, ktorý píše: (prednes básne v origináli)

Nebudem prosiť, aby zdvihli ruky tí, ktorí to zažili. Čo si myslíte, napísal básnik pravdu? V skutočnosti sa často stáva, že láska je ako sen a potom sa ukáže, že z nej nič, okrem bolesti hlavy, nakoniec nezostane.

Pozrieme sa na báseň Innokentija Annenského: (prednes básne v origináli). Alebo napríklad Peter Peľskij porovnáva dva rôzne aspekty lásky a hovorí: (prednes básne v origináli). Páči sa vám báseň? Skutočne, v dedičstve ruského národa je veľmi veľa toho, čo je hlboko, nádherne, povznesene a hlavne, dosť presne povedané o láske.

Teraz urobíme ďalší krok smerom k serióznej analýze a pozrieme sa do slovníkov, v ktorých nájdeme definície lásky. Keďže je naša téma vzorec lásky, potrebujeme vedieť, čo je láska.

Pozrieme sa do filozofického slovníka a tam čítame: Láska v širokom zmysle slova je nasmerovanie jedného na druhého. Súhlasíte? Dobrá definícia? Vo všeobecnosti je to nasmerovanie jedného na druhého. No neupresňuje sa, o akého druhu nasmerovanie ide.

Preto ešte jedna definícia. Encyklopedický slovník Brockhaus-Efron hovorí: Láska je náklonnosť jednej živej bytosti k druhej.

A ďalej, ilustrovaný encyklopedický slovník: Láska je intímny a hlboký cit, nasmerovanie na druhú osobnosť. Nasmerovanie, zameranie sa na druhú osobnosť.

Nový slovník ruského jazyka: Láska je pocit hlbokkej pripútanosti, oddanosti niekomu.

Existuje veľa zdrojov, na ktoré sa môžeme obrátiť, keď chceme sformulovať definíciu lásky, keď sa chceme dozvedieť, aký je vzorec lásky, aby sme sa dozvedeli, ako milovať, aby sme mali úspech v láske.

A na týchto večeroch sa budeme často obracať k jednému z najstarších duchovných zdrojov, k Svätému Písmu, k Biblii, k Božiemu slovu. Poďme sa pozrieť, aká je tam definícia lásky.

A najskôr vám navrhujem pozrieť sa na úryvok z listu apoštola Pavla Efezským.

V liste Efezským, v 3. kapitole, vo veršoch 14-15 sa píše: *"14 Pre tú príčinu skláňam svoje kolená pred Otcom nášho Pána Ježiša Krista, 15 od ktorého má meno každé otcovstvo na nebi i na zemi."*

Apoštol Pavol hovorí, že na nebi je Otec. Hovorí: skláňam svoje kolená pred Otcom, pred Nebeským Otcom. A ďalej sa píše vo verši 15, že od tohto Nebeského Otca má meno každé otcovstvo. Odtiaľ, od Nebeského Otca pochádza každé otcovstvo na nebesiach i na zemi. Čo je to otcovstvo? Pozrieme sa iné preklady tohto úryvku.

Napríklad, moderný preklad ruskej biblickej spoločnosti hovorí: *"Od mena ktorého,"* myslí sa Boh Otec, *"má svoje meno každý rod na nebi i na zemi."*

A jeden z anglických prekladov, tzv. štandardný anglický preklad hovorí: *"od ktorého každá rodina na nebi i na zemi získava svoju definíciu"*.

Takto zisťujeme, že podľa Biblie, zdrojom, zakladateľom, pôvodcom rodiny, a teda zdrojom lásky je samotný Boh, ktorý je nazvaný Nebeským Otcem. Odtiaľ má svoju definíciu a dostáva svoju silu každá rodina. Aj u tých, ktorí sú tu prítomní, aj u tých, ktorí žijú v tomto meste, v celej krajine a na celom svete a ešte je napísané: nielen na zemi, no i na nebi. Takže odtiaľ, od Boha všetko pochádza. On je láska a On je zdrojom a Stvoriteľ lásky. On dáva definíciu láske.

Ďalší úryvok, ktorý si prečítame, je kniha Skutky apoštolov, 17. kapitola, verš 28, kde apoštol Pavol hovorí, keď opisuje Boha: *"Ved' sme Jeho rodom."* My sme Božieho rodu. Sme rodom od Boha. My sme sa narodili od Neho.

Preto, aby sme sa dozvedeli, čo je to láska, čo je to rodina, aká je definícia úspešnej rodiny, aký je vzorec úspešnej lásky, ktorá prináša ovocie, potrebujeme sa vrátiť k prvotnému zdroju, k Bohu Otcovi, k nášmu Stvoriteľovi.

A skutočne, keď si otvoríme úplný začiatok Svätého Písma, 1. knihu Mojžišovu, 1. kapitolu, verše 26-27, tam je napísané: *"26 Nato Boh povedal: "Stvorme človeka na Náš obraz a podľa Našej podoby ...", hovoria Božské osoby. "27 Tak stvoril Boh človeka na Svoj obraz; na Boží obraz ho stvoril; ako muža a ženu ich stvoril."*

Takže, Boh ako zakladateľ všetkých rodov a všetkých rodín, On stvoril človeka podľa Svojho obrazu, podľa Svojej podoby a stvoril ich ako muža a ženu. Stvoril ich ako jedno telo. A oni dostávajú od Neho existenciu lásky, aj silu na lásku, aj samotnú definíciu rodiny, samotný vzorec lásky, a od začiatku odtiaľ, od Boha všetko pochádza.

Žiaľ, keď sa objavil hriech na svete, keď naši prarodičia Adam a Eva poslúchli nepriateľa a uverili klamstvu, vtedy sa v ich rodine hneď začali prejavovať nesúlady, roztržky, obvinenia, agresia a doteraz my, ich deti zažívame na našej smutnej skúsenosti, že nie vždy je všetko v rodine v poriadku. Nie vždy sa všetko v rodine rieši s láskou, a preto najmä v kontexte hriechu, obzvlášť v kontexte toho, že žijeme na zemi nakazenej hriechom, potrebujeme Boha, potrebujeme Nebeského Otca, potrebujeme Toho, ktorý je autorom a zdrojom lásky.

Preto sa poďme pozrieť, ako sa v 1. liste Jána, v 4. kapitole, verše 7-8 a 16, hovorí o našom zdroji lásky, ktorý máme my, Božie deti v Bohu. Čítame: *"7 Milovaní, milujme sa navzájom, lebo láska je z Boha ...".* Milujme sa navzájom, lebo láska je od Boha, On je Darca lásky. *"... a každý, kto miluje, narodil sa z Boha a pozná Boha. 8 Kto nemiluje, nepoznal Boha, pretože Boh je láska."*

On je láska, miluje nás a keď človek získa určitú mieru poznania, poznania Božej lásky na základe skúseností, až vtedy je človek v stave odrážať lásku. Keď dieťa rastie v rodine, kde ho málo milujú alebo býva aj to, že ho neľúbia, a ono počuje len odmietavé slová, len nejaké negatívne charakteristiky, a ono nevidí lásku medzi otcem a mamou, žiaľ, keď si bude budovať svoju vlastnú rodinu, bude mu veľmi ťažko milovať, pretože láska je to, čomu sa učíme, keď sa stávame objektom lásky. A podľa miery, akou je človek milovaný, je v stave odrážať lásku.

A zakaždým, keď sa nám nedostáva lásky, môžeme sa obrátiť k nášmu Nebeskému Otcovi, pretože On je láska. V jeho rezervoáre je vždy dostatok lásky pre všetkých, a preto Boh je láska.

Ďalší, verš 16 hovorí: *"A my sme poznali lásku, ktorú má Boh k nám, a uverili sme v ňu."*

"Boh je láska a kto ostáva v láske, prebýva v Bohu a Boh prebýva v ňom."

Takže, aká je naša dnešná téma? Vzorec lásky. Nachádzame tento vzorec, nachádzame meno lásky, nachádzame definíciu lásky u nášho Nebeského Otca. A vďaka svojej milosti nám zanechal Bibliu, Sväté Písmo, kde je Jeho láska odhalená v celej svojej hĺbke.

Niet presnejšieho, hlbšieho a objemnejšieho dokumentu o láske, na tému láska, ako Biblia, Sväté Písmo. A my sa budeme počas týchto ôsmich večerov pre rodinu, snažiť veľmi veľa, ako dúfame, odtiaľ načerpať.

A preto sa podme pozrieť, aká je definícia lásky podľa Božej verzie? Ako je možné naučiť sa milovať?

V 1. liste apoštola Pavla Tesalonickým, 4. kapitola, verš 9 je napísané: *"9 O bratskej láske vám písať netreba, lebo vy sami ste naučení Bohom milovať sa navzájom."*

Pozrite, kto môže naučiť skutočnej láske. Boh. Vy ste naučení Bohom. Ten, ktorý je láska, je v stave sformovať u človeka aj ponímanie o láske, a hlavne dať sily milovať. *"Vy ste naučení Bohom milovať sa navzájom"*, hovorí Sväté Písmo.

A tu je náš cieľ, list Efezským, 3. kapitola, verše 18-19: *"aby ste zakorenení a upevnení v láske, mohli so všetkými svätými pochopiť, aká je to šírka, dĺžka, výška a hĺbka, a poznať Kristovu lásku presahujúcu každé poznanie, aby vás naplnila celá Božia plnosť."*

Povedzte, ktoré dva pojmy sú v tomto úryvku predstavené ako identické? Ako sa človek naplní celou Božou plnosťou? Podľa miery naplnenia sa Božou láskou.

Prečítame si to ešte raz. Je napísané: aby ste zakorenení a upevnení v láske mohli postihnúť všetky rozmery Božej lásky, takto sa môžete naplniť celou Božou plnosťou. Teda, čím viac sa človek naplňuje Bohom, čím viac Boha poznáva, čím viac sa Boh v ňom prejavuje, tým naplnenejší láskou sa stáva človek. My všetci sa naplníme Božou plnosťou vtedy, keď prijímame Jeho lásku.

Keďže v Bohu sú všetky zdroje pre lásku, keďže On je jediným zdrojom a samotnou definíciou lásky, a tiež nás miluje, podme sa pozrieť, aký vzorec lásky platí pre manželský vzťah, keď hovoríme o láske muža a ženy, keď hovoríme o láske manžela a manželky. Aký vzorec lásky nám zanechal Hospodin vo Svätom Písme?

Prvý termín, ktorý si vysvetlíme, je Eros. Eros je grécke slovo, v princípe nepotrebuje preklad, však? Aké slová v ruskom jazyku pochádzajú z koreňa tohto gréckeho slova? Slovo erotika a všetky slová, ktoré majú rovnaký koreň.

Eros je láska zmyselná, čo sa týka jej podstaty, je to romantická láska, je to láska na úrovni emócií, na úrovni fyzickej príťažlivosti jeden k druhému.

Podme sa pozrieť, ako sa tento termín používa vo Svätom Písme. Ak máte Biblie, pozývam vás otvoriť si knihu Príslovia, 7. kapitolu, verš 18, kde sa opisuje začiatok vzájomného vzťahu a jeho pokračovanie medzi mužom a ženou.

Takže čítame Príslovia 7,18: *"Pod', budeme sa opájať nežnosťami do rána, zažijeme pôžitok lásky."*

Aké slovo je tu prekladom gréckeho eros? Budeme mať pôžitok z lásky. Tu je slovo "láska" grécke slovo "eros". Prečo hovoríme o gréckom jazyku? Pretože v minulosti bola hebrejská Biblia preložená do gréckeho jazyka, objavil sa preklad sedemdesiatich, ktorý sa volá po grécky Septuaginta, a práve v Septuaginte, v gréckom preklade textu Svätého Písma, sa v Prísloviach 7,18 používa slovo eros.

Takže, vidíte, ako je slovo eros preložené? Ešte raz zopakujeme: láska. No aká láska? Práve táto zmyselná láska. Je napísané: budeme sa opájať nežnosťami, a celý kontext je o príprave a uskutočnení intímneho spojenia.

Teda, samotný pojem Eros nájdeme vo Svätom Písme, a opisuje vzájomnú príťažlivosť zmyselnej povahy muža a ženy. Toto je samotná definícia, samotný pojem. Toto je romantická, fyzická láska.

Teraz sa poďme pozrieť, aké Božie prikázania, aké vzorce existujú, čo sa týka budovania vzájomných vzťahov, kde by sa realizoval Boží vzorec lásky.

Pozývam vás otvoriť si 4. knihu Mojžišovu, 36. kapitolu, verš 6. Čím je pre nás 4. kniha Mojžišova zaujímavá? Je to časť Božieho zákona. Tam, v piatich knihách Mojžišových je daný celý rad predpisov, nariadení pre rôzne oblasti života človeka.

A v 4. knihe Mojžišovej 36,6 je napísané: *"Toto prikázal Hospodin ohľadom Celofchádových dcér: ..."*. Kontext je taký, že tieto dievčiny prišli, aby riešili majetko-právne otázky, a vyriešiť otázku, v ktorom kmeni si môžu nájsť mužov a komu v dôsledku toho pripadne dedičná pôda.

A keď sa rozoberá táto otázka, Všemohúci tu pre nás odкрýva v tomto kontexte veľmi dôležitý princíp, a zdalo by sa, že kontext je absolútne neromantický.

Čítame: *"Toto prikázal Hospodin ohľadom Celofchádových dcér: "Nech sa vydajú za toho, kto sa im páči, ..."*. Takže, za koho je možné sa vydať? Za toho, kto sa páči. Súhlasíte? Kto sa páči.

Ako sa ukazuje, je to nariadenie. Je potrebné, aby sa človek páčil tomu druhému, pretože ak nie je táto, aspoň základná príťažlivosť, tak sa to môže zle skončiť. Treba, aby sa človek páčil. Keď sa im zapáči, vtedy sa môžu vydávať, a ďalej už nasleduje rozhodnutie, ktorý sa týka ich právneho nároku.

Teda, o čom sa tu hovorí. Keď dvaja začínajú známosť, keď sa začínajú stretávať alebo ako sa často deje, mladý človek skenuje sálu a v jeho radare sú všetky osoby zodpovedajúceho veku, a ako sa hovorí, správneho (opačného) pohlavia, toto už tiež treba upresňovať v súčasnom svete. A on ide takto ... skenuje a dve sa mu zapáčili. A k tým, ktoré sa mu zapáčili, môže prísť a zoznámiť sa s nimi.

Zopakujeme, čo Biblia hovorí: majú sa zapáčiť. Môžu byť ženami tých, ktorí sa im zapáčia. Tu Hospodin úplne otvorene hovorí o tom, že láska sa prejavuje a má sa prejavovať v tomto zmyselnom rozmere.

Pozrieme sa na ešte jeden úryvok, 2. kniha Samuelova, 13. kapitola, verše 1-4: *"1 Potom sa stalo toto: Dávidov syn Absolon mal krásnu sestru, ktorá sa volala Támar, a Amnón, Dávidov syn, sa do nej zamiloval."*

Hneď otázka: kto dáva definíciu, že Amnón sa do nej zamiloval? Čia je to verzia? Kto tak hodnotí udalosť? Kto to píše? Kto sa rozhodol, že to bola naozaj láska? Tak potom vám položím otázku: Kto napísal túto knihu?

Takže vidíte, správa prichádza od autora a autor píše, že bol Amnón a bola Támar, a že Amnón sa do nej zamiloval.

Čia je to verzia? Je to verzia autora. A kto je autor? Duch Svätý. Celé Písmo je vdýchnuté Bohom a nikdy sa k nemu nič nepridávalo navyše. Teda, chcem zdôrazniť, že táto verzia a toto hodnotenie jeho stavu, a jeho pocitov, to je Božie hodnotenie.

Teda, ako je to nazvané? Láska. A takto sa prejavuje: *"2 Amnón sa sužoval, až ochorel pre svoju sestru Támar ... 3 Mal však priateľa Jonadába, syna Dávidovho brata Šimeu; bol to veľmi chytrý muž. 4 Povedal mu: Prečo ty, kráľovský syn, zo dňa na deň tak chradneš? Nepovieš mi to?"*

Teda, čo máme pred očami? Aké prejavy, aké symptómy? Píše sa: Sestra bola krásna. Ďalej: On sa sužoval. Ďalej: ochorel a schudol. Vidíme všetky symptómy čoho? Lásky.

Milí moji, Biblia sa nestavia pohrdavo, znevažujúco k tomuto rozmeru lásky. Je to Božia definícia: láska sa meria Erosom. Je to romantika, je to zaľúbenosť, je to príťažlivosť, je to priťahovanie jeden druhého, je to prvá zložka vo vzorci lásky, o ktorom dnes hovoríme.

Pokračovanie tejto témy nájdete v 2. časti.

Preložené a natitulkované so súhlasom www.3angels.ru.

